

MESTO DUNAJSKÁ STREDA – DUNASZERDAHELY VÁROSA

HLAVNÝ KONTROLÓR – FŐELLENŐR

Hlavná 50/16, 929 01 Dunajská Streda

Č.z.: 52533/6787/2024/115-FZ

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta na rok 2025 a k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2026-2027

V súlade s § 18f odsek 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu Mesta Dunajská Streda na rok 2025 a k návrhu viacročného rozpočtu na roky 2026-2027. Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzal z posúdenia návrhu rozpočtu Mesta Dunajská Streda na rok 2025 – materiálu na rokovanie 14. zasadnutia mestského zastupiteľstva Dunajská Streda v IX. volebnom období.

Návrhu programového rozpočtu bol spracovaný v súlade so základnými právnymi normami, upravujúce rozpočtový proces územnej samosprávy, a to zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatných súvisiacich právnych noriem,
- zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- všeobecne záväzných nariadení mesta, ktorými sú upravované povinnosti poplatkového a daňového charakteru.

Návrh rozpočtu bol zostavený na základe rozpočtovej klasifikácie podľa opatrenia Ministerstva financií SR z 8.decembra 2004 č. MF/010175/2004/-42, ktorým sa ustanovuje druhová organizačná a ekonomická klasifikácia v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy. Podľa nej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami a pasívami.

Zo strany predkladateľa je návrh viacročného rozpočtu spracovaný podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na :

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2025,
 - b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2026,
 - c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2027.
- Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených pod písmenom b) a písmenom c) nie sú záväzné.

Návrh rozpočtu na roky 2026 – 2027 je zostavený v rovnakom členení v akom sa zostavuje rozpočet mesta na rozpočtový rok 2025. Rozpočet mesta na rok 2025 je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Návrh rozpočtu na roky 2025 – 2027 je v súlade s § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne členený na :

- a) bežné príjmy a bežné výdavky
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
- c) finančné operácie.

V návrhu rozpočtu na roky 2025 – 2027 sú vyjadrené vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu mesta.

Návrh programového rozpočtu na rok 2025 sa uvažuje vyrovnanou bilanciou príjmov a výdavkov vrátane finančných operácií.

- celkové príjmy	42.530.224,- eur
- celkové výdavky	42.530.224,- eur

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový, čo je v súlade s ustanovením § 10 ods. 7) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v zmysle ktorého „Obec alebo vyšší územný celok sú povinný zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový“:

- bežné príjmy	35.940.545,- eur	
- bežné výdavky	33.167.580,- eur	(prebytok: 2.772.965,- eur)

Bežné príjmy vo výške 35.940.545,- eur sú plánované o 2.352.494,- eur vyššie ako sú plánované bežné príjmy v roku 2024. Dôvodom je prijatie Všeobecne záväzného nariadenia mesta č. 14/2024 dňa 24. septembra 2024, v ktorom došlo k zvýšeniu sadzieb daní z nehnuteľností. Zvýšené sadzby dane sa premietli do rozpočtu vo forme plánovaných príjmov z dane z nehnuteľností vo výške 5.430.000,- eur, čo predstavuje navýšenie týchto príjmov o 2.700.000,- eur oproti predchádzajúcemu roku. Prijatím Všeobecne záväzných nariadení mesta č. 13/2024 a 15/2024 zo dňa 24. septembra 2024 boli zvýšené sadzby poplatku za odvoz komunálneho odpadu a dane za osobitné užívanie verejného priestranstva. V dôsledku týchto zmien sú plánované príjmy z poplatkov za odvoz komunálneho odpadu a dane za osobitné užívanie verejného priestranstva vyššie ako v predchádzajúcom roku o 60.879,- eur, resp. 5.000,- eur.

Výnos dane z príjmov fyzických osôb je navrhnutý vo výške 9.712.391,- eur čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles o 1.494.025,- eur. Dôvodom je zmena vo financovaní materských škôl.

Rozpočet nedaňových príjmov je na úrovni minuloročného rozpočtu. V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované mestu z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo štátneho rozpočtu. Na základe skúseností z predchádzajúcich rokov možno očakávať úpravy rozpočtu v priebehu roka 2025.

V plnení príjmovej časti rozpočtu vidím nasledovné riziká:

- Skutočný príjem z výnosu dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol v rokoch 2021 až 2023 vždy vyšší ako boli pôvodne plánované. Pôvodne schválený príjem v roku 2024 bol vo výške 11.316.343,- eur, avšak zmenou rozpočtu č. 4/2024 je plánovaný príjem znížený na 11.206.416,- eur. V roku 2025 je tiež určité riziko, že prognóza Ministerstva financií SR sa nenaplní a môže dôjsť aj k zmene Nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a tým k zmene kritérií vo výpočte podielu obce na výnose dane.
- Plnenie plánovaných vyšších daňových príjmov z titulu vyšších daňových sadzieb môžu byť rizikové, nakoľko u časti daňovníkov môže dôjsť k nechote alebo neschopnosti zaplatiť vyššie dane.

Bežné výdavky vo výške 33.167.580,- eur sú navrhnuté približne na úrovni bežných výdavkov roka 2024. Výnimkou je podprogram 6.1.1., kde výdavky na uloženie a odvoz TKO sú plánované o 608.900,- eur vyššie ako v roku 2024, dôvodom je skutočnosť, že od 01.01.2025 bude povinná mechanicko-biologická úprava odpadu pred skládkovaním. Vyššie výdavky oproti roku 2024 sú navrhnuté aj v podprograme 4.1.2. Informatizácia-služby.

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový:

Kapitálové príjmy sú plánované vo výške 2.889.679,- eur. Sú to príjmy z predaja majetku mesta vo výške 85.000,- eur a granty z fondov Európskej únie vo výške 2.804.679,- eur.

Kapitálové výdavky sú rozpočtované vo výške 8.499.254,- eur, čo predstavuje najväčší objem plánovaných investícií za posledné roky. Zdrojom financovania schodku kapitálového rozpočtu vo výške 5.609.575,- eur je časť prebytku bežného rozpočtu a návratné zdroje financovania - investičný úver.

Finančné operácie

Predložený návrh rozpočtu v roku 2025 predpokladá čerpanie finančných prostriedkov z dlhodobého úveru na kapitálové výdavky vo výške 3.500.000,- eur. Návrh na prijatie investičného úveru vo výške 3.500.000,- eur je predložený na zasadnutie mestského zastupiteľstva, ktoré sa koná dňa 26.11.2024. Poznámam, že mesto spĺňa kritériá v zmysle § 17 ods.6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy pre prijatie úveru na kapitálové výdavky vo výške 3.500.000,- eur.

Výdavkové finančné operácie sú plánované na úrovni predchádzajúceho roka.

Programový rozpočet

Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v § 4 ods. 5 ukladá samosprávam tzv. programové rozpočtovanie. Súčasťou návrhu rozpočtu mesta na rok 2025 je aj programový rozpočet s predkladanými zámermi, cieľmi a merateľnými ukazovateľmi zadefinovanými pri všetkých 9-ich programoch rozpočtu. Okrem programov č. 3, 6, 8 a 9 boli v ostatných programoch zadefinované nové ciele a merateľné ukazovatele oproti predchádzajúcim rokom. Zavedením nových cieľov a merateľných ukazovateľov je programový rozpočet mesta transparentnejší a má vyššiu výpovednú hodnotu ohľadne realizácie výdavkov z rozpočtu mesta. Predkladané zámery, ciele, merateľné ukazovatele a cieľové hodnoty vzhľadom na plánovaný objem výdavkov pokladám za vhodné.

Záver

Preskúmaním predloženého návrhu rozpočtu na roky 2025-2027 konštatujem, že je spracovaný transparentne, zohľadňuje súčasnú ekonomickú situáciu mesta a je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi mesta. Návrh rozpočtu mesta na rok 2025 je zostavený ako vyrovnaný a pri jeho tvorbe sa vychádzalo z analýzy výsledkov rozpočtového hospodárenia mesta k 30.10.2024, zohľadňuje priority rozvoja mesta a zabezpečuje plnenie funkcií mesta vyplývajúce zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol verejne zverejnený zákonným spôsobom (na centrálnej úradnej elektronickej tabuli a na webovej stránke mesta) dňa 23.10.2024 v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti predložený návrh rozpočtu Mesta Dunajská Streda na rok 2025 a na roky 2026-2027 odporúčam Mestskému zastupiteľstvu v Dunajskej Strede schváliť.

V Dunajskej Strede, dňa 20.11.2024

Ing. Zoltán Fekete
hlavný kontrolór